

Ondersteuningsplan BS de Opstekker

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	2
2. Wat zijn onze uitgangspunten?.....	2
3. Hoe werken wij?.....	3
4. Basisondersteuning.....	4
5. Extra ondersteuning en begeleiding.....	5
6. Hoe brengen wij de ondersteuning in kaart?.....	6
7. Leerlingbespreking.....	8
8. Individueel Handelingsplan (IHP).....	8
9. Ontwikkelingsperspectief/eigen leerlijn (OPP).....	8
10. Het ondersteuningsteam De Stipe.....	11
11. Sociale Veiligheid van de groep – pedagogisch klimaat.....	12

1. Inleiding

Onze visie op de ondersteuningsstructuur:

Wij als school zijn verantwoordelijk voor de prestaties en het welbevinden van iedere leerling persoonlijk maar ook van de school als geheel. Deze verantwoordelijkheid is niet vrijblijvend, maar geeft ons de ambitie en plicht om steeds te kijken: doen we de goede dingen en doen we ze goed?

De afgelopen jaren hebben we een ondersteuningscyclus opgebouwd die uit twee aspecten bestaat:

1. De ontwikkeling van het individuele leerling wordt zo goed mogelijk in kaart gebracht en het aanbod wordt daar waar nodig aangepast aan de leerling.
2. Wij kijken naar de opbrengsten van de school als geheel en kijken goed of deze opbrengsten passen bij onze populatie of dat wij hogere verwachtingen mogen hebben. We monitoren onze opbrengsten via onze trendanalyse. Ook op bestuursniveau worden onze opbrengsten gemonitord en leggen wij verantwoording af over onze zorg en de resultaten.
3. We analyseren wat goed gaat en wat minder goed gaat en passen daarop ons aanbod aan.

In dit document beschrijven wij hoe wij werken, welke accenten wij leggen en welke plannen we hebben voor de volgende jaren. We beschrijven de manier waarop wij de basiszorg op de Opsteker aanbieden. De ondersteuningscyclus die in dit document wordt beschreven is de rode draad om planmatig en transparant te handelen. Binnen deze cyclus wordt de leerkrachten ondersteuning geboden om de doelstellingen te bereiken en om de inhoudelijke stappen te realiseren.

Dit document is bedoeld om een duidelijke, praktische uitwerking te geven van het signaleren van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte en de aanpak van de ondersteuning zelf. Op deze manier zorgen we dat het beleid past bij de missie en visie van onze school. Met de voorzieningen die wij hier schetsen willen wij ervoor zorgen dat elke leerling van de Opsteker een doorgaande ontwikkeling kan doormaken. We willen aangeven welke bandbreedte onze zorg op school heeft: welke verwachtingen kunnen wij wel en niet waarmaken. Op het moment dat we als school of leerkracht een ondersteuningsvraag hebben waar we zonder externe hulp niet uitkomen dan maken wij gebruik van ons bovenschools ondersteuningsteam de Stipe.

Zo zorgen we er met elkaar voor dat er passende ondersteuning geboden kan worden.

2. Wat zijn onze uitgangspunten?

1. Iedere leerling ontwikkelt zich naar zijn mogelijkheden. De ene leerling leert sneller, de ander gemiddeld en sommige leerlingen hebben een langere tijd nodig om iets te leren. Iedere leerling presteert met zijn eigen unieke talenten. Aan ons de opdracht om deze talenten te zien en de leerling te stimuleren zijn talenten te ontwikkelen.
2. Iedere leerling leert anders. Verschillen ontstaan door verschillen in intelligentie, werkhouding en door het milieu en de cultuur waar de leerlingen vandaan komen. Wij richten ons onderwijs zo in dat iedere leerling zo goed mogelijk tot zijn recht komt, ongeacht de verschillende leermogelijkheden.
3. Een goed pedagogisch klimaat is een belangrijke voorwaarde om te komen tot leren. Dit doen we door de sfeer in onze klassen te bevorderen, zodat iedere leerling zich veilig en gewaardeerd voelt.

4. Iedere leerling heeft het recht op een fijne tijd bij ons op de Opstekker. We zetten hiervoor de methode The Leader In Me in voor de sociaal emotionele ontwikkeling. We signaleren ieder jaar de leerlingen op groepsniveau en indien nodig op leerling niveau middels Zien (Parnassys).

3. Hoe werken wij?

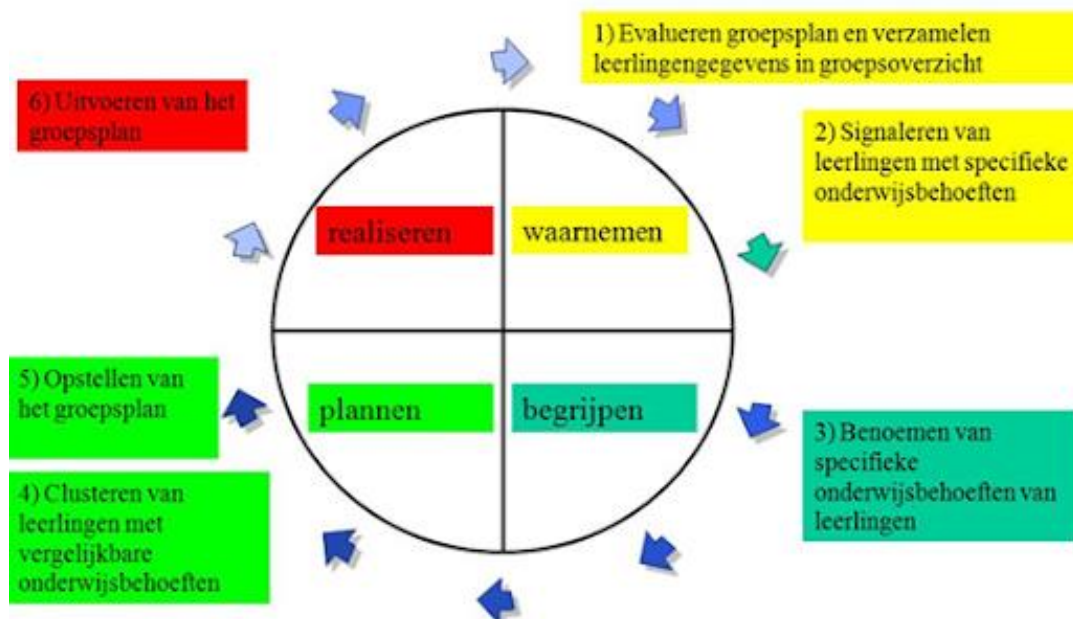
Bij ons op school wordt er gewerkt volgens de principes van Handelingsgericht Werken (HGW). Wat houdt dat nu precies in?

Uitgangspunten Handelingsgericht Werken

HGW is een planmatige en cyclische manier van werken waarbij we proberen zoveel mogelijk af te stemmen op de onderwijsbehoeften en mogelijkheden van leerlingen, leerkrachten, ouders en begeleiders. We passen daarbij de volgende zeven uitgangspunten toe:

- Fase 1. Waarnemen en signaleren
Stap 1: In ons administratiesysteem* wordt per groep de onderwijsbehoeften in kaart gebracht.
Stap 2: Hierdoor signaleren wij de leerlingen die extra begeleiding nodig hebben.
- Fase 2. Begrijpen (waarom vraag) en analyseren (wat is de behoefte)
Stap 3: We benoemen en beschrijven de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
- Fase 3. Plannen
Stap 4: We clusteren de leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften.
Stap 5: We stellen een groepsplan op.
- Fase 4: Realiseren, de behoeftes wegzetten in de dagelijkse planning, doorplannen
Stap 6: We voeren de het groepsplan uit in ons dagelijkse lessen
Stap 7: Dagelijkse evaluaties verwerken wij in het groepsplan. Het plan evalueren wij met de IB-er in een groepsbespreking. Vervolgens wordt een nieuw groepsplan opgesteld.

Handelingsgericht werken

4. Basisondersteuning

Alle basisscholen bieden leerlingen basisondersteuning. De schoolbesturen uit de regio hebben afspraken met elkaar gemaakt over wat basisondersteuning is en wat precies onder basisondersteuning valt. Deze afspraken staan in het ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband. Onze gefuseerde school werkt nog met het plan van De Pols.

Het schoolondersteuningsprofiel biedt informatie over de kwaliteit van de basisondersteuning en over de verdere ondersteuning van onze school. De profielen van samenwerkende scholen zorgen voor een dekkend aanbod.

Alle reguliere basisscholen kunnen leerlingen basisondersteuning bieden.

Basiskwaliteit

De school volgt de ontwikkeling van haar leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

Wat is die basiskwaliteit? De school verzamelt vanaf de binnenkomst met behulp van een leerling- en onderwijsvolgsysteem systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen. Voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde gebeurt dit vanaf groep 3 met betrouwbare en valide toetsen die tevens een indicatie geven van de bereikte referentieniveaus.

Leraren vergelijken deze informatie met de verwachte ontwikkeling. Deze vergelijking maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Bij groep 1 / 2 werken wij met de leerlijnen van het jonge kind van Parnassys. Dit is een observatiesysteem.

Groepskaart

Op de groepskaart in ons administratiesysteem* (groep 1 t/m 8) staan alle leerlingen vermeld. Per leerling worden vervolgens de meeste recente toets (behalve groep 1/ 2) gegevens vermeld, zowel van de methode gebonden toetsen als van de IEP-toetsen voor dit vak.

* wij maken gebruik van het Parnassys administratiesysteem

Groepsplannen

We maken groepsplannen voor de vakgebieden rekenen, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen. In groep 3 worden groepsplannen voor technisch lezen gemaakt. Vanaf groep 4 wordt overgegaan naar een groepsplan combi technisch lezen en begrijpend lezen. In een groepsplan wordt voor een periode 20 weken het onderwijs aan alle leerlingen in de groep beschreven. Het beschrijft de doelen voor deze periode en ook wat de leerlingen (extra) nodig hebben om deze doelen te bereiken (ook op grond van observaties). Het groepsplan is een praktisch document, wat de leerkrachten ondersteunt bij het omgaan met de verschillen tussen kinderen in de groep.

De leerlingen worden geclusterd in drie instructiegroepen: plus, gemiddeld, intensief. Dit geeft weer hoe de lesstof moet worden aangeboden.

In grote lijnen betekenen de instructiegroepen het volgende:

- plus: de II krijgt de minimale instructie van de basisstof en basisinstructie van de verrijking
- gemiddeld: de II krijgt de basisinstructie
- intensief: de II krijgt extra (verlengde) instructie

De plannen van ondersteuning worden wekelijks geëvalueerd. Daar waar de leerstof niet beklijft wordt dit leerstofonderdeel door gepland in de dagelijkse planning. Dit kan extra ondersteuning zijn aan de hele groep, een aantal leerlingen of een individuele leerling.

In het groepsplan wordt vermeld wat, naast de basisaanpak, extra gedaan wordt om leerlingen te helpen de benoemde doelen te halen. Op deze manier wordt een doorgaande lijn gewaarborgd bij het werken met duo-leerkrachten of invallers.

Zorgblad

Op het zorgblad van de dagelijkse planning kan de leerkracht zien welke leerling in welke instructiegroep zit. Tevens staat op dit zorgblad de geplande ondersteuning vermeld, maar er is ook ruimte voor niet geplande ondersteuning.

Ook extra doelen voor bepaalde leerlingen worden in het groepsplan vermeld en door vertaald naar de dagelijkse planning.

Het groepsplan wordt na elke methodetoets binnen een week bijgewerkt, zodat het altijd up-to-date is.

Voor risicolezers uit groep 3 t/m 6 worden op het gebied van technisch lezen individuele plannen gemaakt. In groep 7 en 8 worden deze individuele plannen aangevuld. We gebruiken hiervoor AVI en DMT van Cito. Dit in verband met het aanvragen van een dyslexie onderzoek.

5. Extra ondersteuning en begeleiding

Onze school ambitie is: Dat onze leerlingen gelukkig zijn, zodat wij de mogelijkheid krijgen zoveel mogelijk onderwijs op maat aan te bieden.

Om dit te realiseren hebben we op de ochtenden de planning gelijkgetrokken. Er wordt in de groepen 5 t/m 8 op hetzelfde moment lezen, rekenen, spelling en taal gegeven. Hierdoor kunnen leerlingen daar waar maatwerk nodig is in een hogere of lagere groep het aanbod van (één van) de kernvakken volgen wanneer dat passender is. Voordat dit wordt ingezet is er eerst overleg met de IB-er en ouders geweest.

Wat verstaan we onder een leerling met een speciale onderwijsbehoefte?

- Dit zijn leerlingen die meer ondersteuning en aandacht nodig hebben dan de overige leerlingen in de groep.
- Dit zijn leerlingen die op cognitief en/of sociaal gebied extra hulp en begeleiding nodig hebben en waarbij een aangepast onderwijsaanbod moet worden geboden.

Wanneer is er ondersteuning nodig:

De volgende criteria worden daarbij gehanteerd:

- Voor groep 1 t/m 8: een achterstand of voorsprong in de ontwikkeling van 6 maanden op één of meerdere (vak)gebieden.
- Kinderen met mogelijke of reeds vastgestelde dyslexie en/of dyscalculie.
- Gedragsproblemen die de ontwikkeling van de leerling verstoren en/of problemen opleveren voor de andere kinderen in de groep.
- Sociaal - emotionele problemen.

Ontwikkelscores IEP per groep:

Toets	3a	3b	4a	4b	5a	5b	6	7	8
Laagste score	4	12	20	28	36	44	40%	40%	40%
Hoogste score	11	19	27	35	43	51	85%	85%	85%

Bij het niet behalen van de laagste score is het gewenst een toets van een lager niveau aan te bieden.

Bij het behalen van de hoogste score is het gewenst een volgende toets aan te bieden.

Als een leerling tegen de hoogste ontwikkelscore zit is het alsnog mogelijk een hogere toets aan te bieden. Dit hangt af van de volgende factoren:

- Hoe is de werkhouding
- Hoe worden de methodetoetsen gemaakt

Dit gaat in overleg met de IBer.

De percentages zijn te vinden op de IEP site bij betreffende leerling op het blad resultaten- toets informatie-detailscores-niveau. De IEP-groei per jaar is gemiddeld 10 punten.

Ondersteuningsniveaus:

Wanneer eenmaal de behoefte aan ondersteuning is gesignaleerd door de waarnemingen van de leerkrachten en de toets-uitslagen is het van belang dat de juiste ondersteuning wordt gegeven.

De ondersteuning wordt aangegeven op verschillende niveaus. Bij elk niveau is specifieke ondersteuning vereist en zijn er meerdere mensen betrokken.

We gaan uit van de volgende niveaus van ondersteuning in en om de school:

- Niveau 1: Algemene ondersteuning voor leerlingen zonder specifieke onderwijsbehoeften.
- Niveau 2: Extra hulp bij een hiaat van het lesaanbod, die op korte termijn op te lossen is.
- Niveau 3: Ondersteuning voor groep 1 t/m 8 met een achterstand of voorsprong in de ontwikkeling van 6 maanden op één of meerdere (vak)gebieden. Deze leerlingen komen in de intensief groep of plusgroep. Leerlingen met een ontwikkeling voorsprong krijgen binnen de groep verrijking uit de methode aangeboden. Leerlingen die daar niet genoeg uitdaging in kunnen vinden, kunnen vanaf groep 5 worden aangemeld bij het Comprix College. Dit gaat in overleg met de ouders. In groep 8 (aankomen in groep 7) kan er een plusklas worden gevolgd op het Bornego College.
- Niveau 4: Speciale ondersteuning na het raadplegen van externen (gedragsspecialist, orthopedagoog). Ouders worden intensief betrokken bij de aanpak d.m.v. de OST bijeenkomsten.
- Niveau 5: Het aanvragen van een Toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal (basis) onderwijs.

Leerlingen hebben verschillende onderwijsbehoeften. Om daaraan tegemoet te komen, is het van belang om verschil te maken tussen leerproblemen en gedragsproblemen. In theorie is die scheiding goed te maken, maar in de praktijk is het soms wat lastiger. Het is niet altijd eenvoudig om te zeggen welke leerling welke ondersteuning nodig heeft. Bij leerproblemen zijn vaak objectieve normen te gebruiken, zoals toets resultaten, maar bij gedragsproblemen is er meestal een subjectievere norm nodig. Ook is de rol van de leerkracht van belang, wat kan die persoon wel of niet aan. De ene leerkracht kan eerder handelingsverlegen zijn dan de ander.

6. Hoe brengen wij de ondersteuning in kaart?

- Er zijn twee groepsplannen per jaar, met vier evaluatie momenten. De evaluaties worden besproken tijdens groepsbesprekingen, die plaatsvinden in de maanden november, januari, april en juni.
- Leerkrachten analyseren en interpreteren in november en april de verzamelde gegevens van de methode gebonden toetsen teneinde zicht te krijgen op de opbrengsten van hun onderwijs, de effecten van hun onderwijsaanbod en de onderwijsbehoeften van hun leerlingen. In januari en juni staan naast de methode toetsen ook de toetsen van het IEP leerlingvolgsysteem centraal. De analyse wordt beknopt in steekwoorden genoteerd in het groepsplan, onder het kopje evaluatie.
- Bij de groepsbespreking zijn de leerkracht en IB-er aanwezig. In februari en juni schuift de directeur ook aan.
- De groepsbesprekingen zijn opgenomen in de jaarplanning.
- Tijdens de groepsbesprekingen in januari en juni worden relevante gegevens betrekking hebbend op de sociaal-emotionele ontwikkeling, het gedrag, de taakaanpak, de werkhouding en de motivatie van leerlingen meegenomen in de analyses. De spindigrammen van de IEP toets zijn hierbij leidend. In november worden de resultaten van Zien meegenomen.
- De leerkracht en IB-er dragen beiden gesprekspunten aan voor de groepsbespreking.
- De IB-er leidt de groepsbespreking.
- De groepsleerkracht (i.s.m. IB) maakt een kort verslag van de afspraken en besluiten.
- Dit verslag wordt vastgelegd op het formulier zelfanalyse.
- De leerkracht is verantwoordelijk voor de uitvoering van de besluiten en afspraken.
- De directeur en IB-er bewaken de gemaakte afspraken.
- De groepsbespreking verloopt volgens een aantal vaste gesprekspunten (m.b.t. planmatig werken bijgehouden in groepsplan).
- In de groepsbespreking kan het besluit worden genomen om een leerling te bespreken. De leerkracht formuleert dan een vraag die wordt besproken.

Redenen om een leerling te bespreken:

1. De leerling profiteert onvoldoende van de specifieke aanpak in het groepsplan.
2. De specifieke onderwijsbehoeften van de leerling blijven onduidelijk.
3. Er zijn aanwijzingen of vermoedens van kind kenmerken.

Deze verslaglegging vindt plaats in SharePoint, onder leerkrachten, groepsplannen, groepsbesprekingen. Verslaglegging van specifieke leerlingen wordt ondergebracht bij leerkrachten, groepsplannen, IB-zorg map. Aan het eind van elk schooljaar worden de jaarmappen van de specifieke leerlingen door de IB-er overgezet van SharePoint naar Parnassys. Om zodoende per schooljaar de ondersteuning te borgen.

- Zelfevaluatie. Na afloop van de tweede groepsbespreking (januari) bespreken en analyseren de directeur en IB-er schoolbreed de leeropbrengsten a.d.h.v. de groepsoverzichten en bepalen samen welke vervolgstappen er genomen moeten worden om de kwaliteit te waarborgen. Deze gegevens worden verwerkt in het zelfevaluatiedocument. Deze Zelfevaluatie is tevens de verantwoording naar het Bovenschools Bestuur.
- Aan het eind van het schooljaar worden de groepsplannen afgesloten en draagt de leerkracht de groep over aan de nieuwe leerkracht m.b.v. het overdrachtsformulier. Binnen vier weken na de start van het nieuwe schooljaar stelt de leerkracht een groepsplan op.
- Leerlingen die eenmalig een V of V- scoren op technisch lezen komen in aanmerking voor de intensief groep. Na 2 maal een V of V- score wordt een Individueel Handelings Plan (IHP) opgesteld.
- Voor de andere vakgebieden waarop een leerling beneden de laagste ontwikkelscore van IEP scoort, wordt tijdens de groepsbespreking bepaald wat het vervolg is en hoe dit wordt weggeschreven.
- Leerlingen die extra ondersteuning nodig zijn in de groep betreffende hun gedrag komen in aanmerking voor een OPP.
- Leerlingen die boven de hoogste ontwikkelscore van IEP scoren, bieden we extra uitdaging aan. In eerste instantie in de pluslijn van de methode. Is er meer uitdaging nodig dan de methoden kunnen bieden dan wordt er passend verdiepend werk gezocht voor het betreffende vak.

PS. Gedurende de uitvoering van het groepsplan kan de behoefte bij de leerkracht ontstaan om zijn bevindingen met collega's of IB-er te delen.

Als blijkt dat de onderwijsbehoeften van de leerling onvoldoende duidelijk zijn, wordt samen met de IB-er gezocht naar haalbare oplossingen. De IB-er zorgt dat de leerkracht vooral reflecteert en nadenkt over het eigen handelen in relatie tot de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

7. Leerlingbespreking

In de voorbereiding op de groepsbespreking kan het besluit genomen worden om een leerling te bespreken. Een leerling mag niet pas worden ingebracht als er grote problemen zijn. De leerkracht is hiervoor verantwoordelijk. De uitval tijdens de methode gebonden toetsen is ook een criterium om de leerling aan te melden bij de IB-er.

In de leerlingbespreking wordt op basis van de begeleidingsvraag van de leerkracht de onderwijsbehoeften van de leerling verhelderd en wordt bekeken hoe de leerkracht in het groepsplan (of IHP) aan de onderwijsbehoeften tegemoet kan komen.

8. Individueel Handelings Plan (IHP)

Wanneer krijgt een leerling extra ondersteuning?

De onderstaande vragen worden eerst beantwoord.

1. Wat zijn de algemene- en specifieke onderwijsbehoeften van de leerling?
2. Hoe kan aan deze onderwijsbehoefte in het groepsplan tegemoetgekomen worden?

De leerkracht stelt het IHP op en verwerkt dit in ons administratiesysteem. De groepsleerkracht bespreekt het plan met de IB-er en de ouders. Na overeenstemming met de ouders voert de groepsleerkracht het plan uit.

Na afronding van de planperiode wordt het plan geëvalueerd en besproken met ouders.

Een leerling met een onder gemiddelde ontwikkelscore is een leerling met extra onderwijsbehoeftes. Deze leerlingen zitten in de intensiefgroep. Eventueel met een OPP/eigen leerlijn.

Het IHP is een onderdeel van en een bijlage bij het groepsplan en is erop gericht dat de leerling in de volgende periode weer kan profiteren van het groepsplan. Een afgesloten plan wordt digitaal bewaard in het administratiesysteem bij de leerling.

Bij verlenging van een individueel handelingsplan worden de gegevens overgeheveld naar de volgende periode.

9. Ontwikkelingsperspectief/eigen leerlijn (OPP)

Wanneer blijkt dat een leerling gedurende langere tijd extra ondersteuning nodig heeft, kan de leerling voor bepaalde onderdelen een aparte leerlijn aangeboden krijgen.

Er is dan geen sprake meer van een handelingsplan maar van een individuele leerlijn.

Alvorens leerlingen een eigen leerlijn binnen de school volgen, is advies vereist van de Stipe.

Wat zegt de wet- en regelgeving over het ontwikkelingsperspectief (OPP)

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften blijken de meeste vooruitgang te boeken als zij zo lang mogelijk bij het programma van hun basisgroep worden gehouden, zo nodig met geïntensiverde oefening en instructie. Dit streven wij als school ook na maar toch zijn er leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften waarbij dit op termijn niet meer lukt.

De Wet Passend Onderwijs verplicht reguliere basisscholen om binnen 6 weken een Ontwikkelperspectiefplan (OPP) op te stellen voor leerlingen die extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband ontvangen boven op de basisondersteuning die school biedt.

Volgens de wet moet het ontwikkelingsperspectief in ieder geval bevatten:

- De te verwachten uitstroombestemming van de leerling.
- De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling. De onderbouwing bevat tenminste een weergave van de samenhangende belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling. Het gaat hier om kind-gebonden factoren en omgevingsfactoren die het onderwijsproces kunnen beïnvloeden en die (mede) bepalen of een leerling een bepaalde uitstroombestemming kan bereiken.
- De ondersteuning en begeleiding als handelingsgericht arrangement en, indien aan de orde, de afwijkingen van het onderwijsprogramma.
- De school dient tenminste eenmaal per schooljaar de voortgang en aanpak van de leerling met zijn/haar ouders te bespreken. Het overleg van de school met de ouders is op overeenstemming gericht.

N.B. Ouders hebben een wettelijk instemmingsrecht op het handelingsdeel (ondersteuning en zorg) van het OPP.

Het ontwikkelingsperspectief plan bestaat uit de verplichte onderdelen; een ontwikkelingsdeel, een planningsdeel en een evaluatiedeel. De verplichte uitstroombestemming is ook hierin opgenomen. Minstens 1 maal per jaar wordt het ontwikkelingsperspectief met de ouders geëvalueerd. Op basis van

deze evaluatie worden, indien nodig, extra maatregelen getroffen om de leerling op de koers van de beoogde uitstroombestemming te houden of wordt het ontwikkelingsperspectief bijgesteld. School heeft de ruimte om de uitstroombestemming in het ontwikkelingsperspectief in de loop van de schoolperiode van de leerling te verfijnen. Naarmate de schoolloopbaan vordert en op basis van de voor leerlingen verplichte voortgangsregistratie meer gegevens beschikbaar komen over de ontwikkeling van de leerling, zal de keuze voor een uitstroombestemming en de afweging daarbij eenduidiger zijn.

Het heeft wel consequenties wanneer een leerling een ontwikkelperspectief (OPP) traject krijgt.

Consequenties voor de betreffende leerling (en leerkracht), die deels onomkeerbaar zijn.

Vaak stellen basisscholen de vraag vanaf welke leeftijd men keuzes in doelen kan maken en dus voor een deel kan afwijken van het reguliere aanbod. Hierop is geen eenduidig antwoord mogelijk, maar wel een operationeel antwoord: eerst intensiveren en pas later, indien nodig, dispensereren. De school kiest daarom om eerst het basisaanbod te intensiveren. Denk aan meer instructie- en verwerkingstijd. Juist omdat de toekomstige ontwikkeling zo moeilijk te voorspellen is, is het belangrijk alle opties zoveel mogelijk open te houden. Pas als langdurige intensivering telkens onvoldoende resultaat heeft – in de regel is de leerling dan enkele leerjaren verder – breekt het moment aan dat doelen die niet essentieel zijn voor de uitstroombestemming vervallen (dispenseren), zodat de school alle leertijd kan besteden aan doelen die wel relevant zijn. Dit moet niet te vroeg gebeuren, want door te dispensereren worden uitstroommogelijkheden definitief geblokkeerd. Maar het moet ook niet te laat, dat levert alleen maar frustratie op voor leerling en leerkracht. Het bepalen wanneer een uitstroombestemming echt definitief is kan per leerling verschillen. Voor sommige leerlingen al in groep 5, voor andere leerlingen pas in groep 7.

Het reguliere basisonderwijs stelt een OPP slechts voor een beperkt aantal leerlingen op. In de besluitvorming om een OPP voor een leerling op te stellen zijn drie situaties te onderscheiden:

1. Ouders melden een leerling aan bij school. In nauw overleg met ouders wordt extra ondersteuning bij het samenwerkingsverband aangevraagd b.v. omdat een leerling een lichamelijke, visuele, auditieve of verstandelijke beperking heeft.
2. Het lukt school aantoonbaar niet om binnen haar basisondersteuning tegemoet te komen aan de specifieke onderwijsbehoeften van een leerling die al langere tijd op school verblijft. School vraagt extra ondersteuning van het samenwerkingsverband en deze wijst extra ondersteuning toe.
3. Gelet op de leerontwikkeling van een leerling besluit school voor één of meer vakgebieden een OPP op te stellen zonder extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. School is dit qua regelgeving niet verplicht maar acht het gezien de leerontwikkeling nodig.

Bij het opstellen van een OPP neemt de leerkracht samen met de interne begeleider een centrale positie in. Een goede samenwerking tussen school en ouders, het sociaal- emotioneel functioneren, de werkhouding en de schoolprestaties van leerlingen hangen samen.

Het is daarom essentieel dat ouders betrokken worden bij het opstellen van het OPP want;

- Ouders hebben recht op informatie over waar de school naartoe werkt en wat de school aanbiedt om het OPP te realiseren.
- Ouders kunnen school relevante informatie bieden over welke factoren belemmerend en/of stimulerend werken op de ontwikkeling van hun kind.
- Ouders kunnen school in belangrijke mate ondersteunen bij het realiseren van het OPP.

Minstens eenmaal per schooljaar worden voortgang en aanpak van de leerling besproken, waarbij de bespreking op overeenstemming is gericht. De groei van de leerling in de afgelopen periode wordt

besproken en wat deze groei betekent voor de uitstroombestemming. Dit kan (grafisch) aan ouders getoond worden. Ouders kunnen hierbij hun verwachtingen uitspreken en nagegaan wordt of deze overeenkomen met de verwachtingen van school. Is het aanbod de afgelopen periode tot ieders tevredenheid? Dan kunnen vervolgens de aanpassingen in aanpak en de doelen voor de komende periode vastgelegd worden.

Een onderdeel van het werken met een OPP is het regelmatig voeren van een leerling gesprek. Dit is van belang want:

- De leerling kan relevante informatie geven voor de analyse van de situatie en het benoemen van zijn onderwijsbehoeften.
- De leerling voelt zich meer competent.
- Door het samen formuleren van doelen en het bedenken van een effectieve aanpak vergroot de motivatie van de leerling.

Leerkracht en intern begeleider krijgen feedback van de leerkracht over welke aanpak wel of niet werkt.

De vorderingen die gemaakt zijn worden met de leerling besproken. Met name de successen worden benoemd, leerlingen met een OPP hebben vaak al veel faalervaringen en succeservaringen kunnen leerlingen opnieuw motiveren.

Het uitvoeren van het OPP

Uitgangspunt bij het opstellen van het OPP is dat het qua instructie, organisatie en klassenmanagement uitvoerbaar is voor de leerkracht. De ondersteuningsbehoeften van de leerkracht is dan ook een belangrijk aandachtspunt.

De uitvoering van het OPP vindt voor een belangrijk deel binnen het periodeplan plaats.

- Leerlingen die extra ondersteuning van het samenwerkingsverband ontvangen maar zich qua leervorderingen normaal ontwikkelen doen volledig mee met het regulier aanbod in het groepsplan. Er is dan aandacht nodig voor leergebied overstijgende doelen ten aanzien van sociaal- emotioneel functioneren, gedrag en/of werkhouding.
- Als doelen en/of onderwijsaanbod op onderdelen afwijken van de groep, dan doen leerlingen zoveel mogelijk mee binnen het groepsplan. In het geval van dispensereren doen ze op bepaalde onderdelen niet binnen het groepsplan mee of op een ander niveau. Dit wordt weggezet in een OPP.

NB. In het geval van duo- leerkrachten mag het duidelijk zijn dat er veel aandacht nodig is voor een goede afstemming en taakverdeling.

Soms komt school na veel inspanning, in samenwerking met de ouders tot de conclusie dat zij, ook met extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband, onvoldoende in staat is om het OPP te realiseren, gelet op de aard, frequentie en intensiteit van de onderwijsbehoeften van de leerlingen. In dergelijk geval kan, in nauw overleg met ouders, in de zorgvergadering/ leerlingbespreking of onderwijsevaluatie-vergadering besloten worden om binnen het samenwerkingsverband de mogelijkheden tot plaatsing op een SBO of SO te onderzoeken.

10. Het ondersteuningsteam De Stipe

Als de onderwijsbehoeften van een leerling onduidelijk blijven en de school niet in staat is om de behoeften te onderzoeken, dan wordt ondersteuning gevraagd en de expertise ingeroepen van de Stipe.

Ook wanneer een leerling en/ of ouders externe begeleiding nodig hebben die niet vanuit school gerealiseerd kan worden, kan het besluit genomen worden dit voor te leggen aan het Stipe team. Door deze externe expertise in te schakelen kunnen de onderwijsbehoeften van de leerling achterhaald worden.

Hiervoor is toestemming van de ouders nodig middels een aanmeldingsformulier. Op dit formulier wordt een hulpvraag gesteld. Beide ouders dienen dit formulier te ondertekenen.

Procedure aanvraag ondersteuning bij de Stipe.

- Leerkracht vraagt toestemming aan ouders om een hulpvraag bij de Stipe neer te leggen, deze aanvraag wordt door beide ouders en school ondertekend.
- De Stipe bepaalt na de aanvraag welke expertise nodig is en wie uit het Stipeteam de school bij het traject gaat ondersteunen.

Als er extern stappen gezet gaan worden, coördineert en bewaakt de IB-er deze stappen. De leerkracht participeert actief in de leerlingbespreking als ervaringsdeskundige en uitvoerder van de begeleiding van het kind. De leerkracht noteert de afspraken in het administratiesysteem.

Ouders hebben ook het recht om een extern onderzoek op eigen initiatief te laten plaatsvinden. Dit gaat dan buiten school om. De kosten voor een dergelijk onderzoek zijn dan ook geheel voor rekening van de ouders.

Als na herhaalde gedocumenteerde inspanningen blijkt dat de school niet in staat is om aan de onderwijsbehoeften van de leerling tegemoet te komen, kunnen (na toestemming van de ouders) de mogelijkheden onderzocht worden om de leerling te verwijzen naar een andere basisschool, naar een school voor speciaal basisonderwijs of naar een school voor speciaal onderwijs.

De Stipe is het ondersteuningsteam Primair Onderwijs Zuidoost Friesland.
 De missie is: Passend onderwijs betekent dat iedere leerling het onderwijs en de ondersteuning krijgt waar hij of zij recht op heeft. Het handelingsgericht werken staat hierbij centraal.
 De visie is: In het begrijpen en uitvoeren van passend onderwijs ziet De Stipe zichzelf in een ondersteunende en verbindende rol, waarbij de ontwikkelings- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen en leerkrachten steeds centraal staan.

11. Sociale Veiligheid van de groep – pedagogisch klimaat

The leader in me

Wij willen leerlingen helpen bij het ontwikkelen van sociaal-emotionele vaardigheden.

Wij willen hen effectief leren communiceren.

Wij willen dat leerlingen beter leren samenwerken met anderen, zelfredzaam en ondernemend zijn.

Wij willen graag dat leerlingen hun basisschool goed doorlopen en daarna succesvol zijn in hun vervolgonderwijs.

Wij hebben gekozen voor de aanpak van TLIM.

De pedagogische leerlijn The Leader in Me is gebaseerd op het boek 'The Habits of Highly Effective People' van Stephen Covey: een van de meest populaire boeken over persoonlijk leiderschap ooit. De kern van het boek: effectieve mensen hebben 7 gewoonten die de basis zijn voor hun persoonlijke effectiviteit en groei. Iedereen kan deze gewoonten bij zichzelf ontwikkelen, ook kinderen.

Van gewoonten naar gedrag

De 7 gewoonten versterken elkaar en zetten een proces van persoonlijke en interpersoonlijke groei in beweging. Het maakt dat leerlingen persoonlijk de regie d rven voeren over hun leerproces en eigenaarschap tonen. De gemeenschappelijke taal biedt houvast voor de pedagogische en didactische aanpak. Leerkrachten groeien als mens en professionals, ouders krijgen een boost voor hun opvoeding.

Eerst jezelf dan je relaties

Bij de 7 gewoonten werk je eerst aan je eigen keuzes, verantwoordelijkheden en doelgerichtheid en dan pas kijk je hoe je met anderen dingen voor elkaar kunt krijgen. Leerlingen die leren en werken volgens de 7 gewoonten:

- voelen zich in staat hun (school)leven zelf vorm te geven
- denken meer na over de keuzes in hun leven en studie
- nemen meer initiatief en verantwoordelijkheid op school
- stellen realistische doelen en verbinden zich hieraan
- kunnen belangrijke zaken scheiden van onbelangrijke
- kunnen luisteren en hun oordeel uitstellen
- herkennen in samenwerking elkaars talenten en zetten deze in

Voorbeeldgedrag

Voor het aanleren van de 7 gewoonten is modellen essentieel. De leraren zijn degenen die de 7 gewoonten voordoen en tot leven brengen: 'Kijk, daar zie ik een mooi voorbeeld van gewoonte 5: eerst begrijpen en dan begrepen worden'. Leerkrachten doen wat ze deden, maar geven er nieuwe woorden aan. De dagelijkse werkdag laat leerlingen en leraren op een speelse manier oefenen in persoonlijk leiderschap. Door de 7 gewoonten te verbinden aan de onderwijsdoelen breng je in de hele school een professionele cultuur op gang.

School heeft een veiligheidsplan. Deze is terug te vinden op SharePoint onder een van de kwaliteitskaarten. Tevens is dit plan terugvinden op onze site.

23 juni 2022

GP